

Laidiens: **24.07.2008., Nr. 113**

Ministru kabineta noteikumi Nr.567

Rīgā 2008.gada 21.jūlijā (prot. Nr.51 10.§)

Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-08 “Publiskas ēkas un būves”

Izdoti saskaņā ar Būvniecības likuma 2.panta ceturto daļu

1. Noteikumi apstiprina Latvijas būvnormatīvu LBN 208-08 “Publiskas ēkas un būves” (turpmāk – būvnormatīvs).
2. Publisko ēku un būvju būvprojektiem, kuri Būvniecības likumā noteiktajā kārtībā akceptēti līdz 2008.gada 31.augustam un kuru tehniskie risinājumi atbilst attiecīgajā laikposmā piemēroto normatīvo aktu prasībām, būvprojektu dokumentācijas pārstrāde atbilstoši būvnormatīva prasībām nav obligāta.
3. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2000.gada 28.novembra noteikumus Nr.411 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-00 “Publiskas ēkas un būves”” (Latvijas Vēstnesis, 2000, 435./437.nr.).
4. Būvnormatīva 6.punkts stājas spēkā 2009.gada 1.janvārī.
5. Noteikumi stājas spēkā 2008.gada 1.septembrī.

Ministru prezidents **I.Godmanis**

Ekonomikas ministrs **K.Gerhards**

Redakcijas piebilde: noteikumi stājas spēkā ar 2008.gada 1.septembri.

Apstiprināts ar

Ministru kabineta

2008.gada 21.jūlija noteikumiem Nr.567

Latvijas būvnormatīvs LBN 208-08 “Publiskas ēkas un būves”

1. Vispārīgie jautājumi

1. Būvnormatīvā lietoti šādi termini:

1.1. darba telpa – nedzīvojamā telpa, kurā notiek darba process un kurā nav paredzēta apmeklētāju uzturēšanās;

1.2. mācību telpa – nedzīvojamā telpa, kurā notiek mācību process (piemēram, klase, auditorija, mācību laboratorija);

1.3. publiska ēka vai būve – ēka vai būve, kurā vairāk nekā 50 % ēkas vai būves kopējās platības ir publiskas telpas;

1.4. publiska telpa – sabiedrībai pieejama nedzīvojamā telpa, kurā īslaicīgi var uzturēties un saņemt dažādus pakalpojumus apmeklētāji (piemēram, skatītāji, pacienti, klienti, pircēji, pasažieri);

1.5. publisks pasākums – sabiedrībai pieejamas dažādu veidu atklātas akcijas (piemēram, sarīkojumi, izrādes, koncerti, sporta spēles, izstādes).

2. Cokola stāva, mansarda stāva, jumta stāva, pagrabstāva un tehniskā stāva terminu skaidrojumi ir sniegti normatīvajā aktā par daudzstāvu dzīvojamām ēkām.

3. Šis būvnormatīvs nosaka prasības jaunbūvējamu publisku ēku un būvju (turpmāk – publiskā ēka) projektēšanai, esošu publisko ēku rekonstrukcijas vai renovācijas projektēšanai, ciktāl tas nav pretrunā ar likumu par kultūras pieminekļu aizsardzību, kā arī publisku telpu projektēšanai citādi izmantojamās ēkās un būvēs. Būvnormatīvs neattiecas uz mazo arhitektūras formu – kiosku, sabiedriskā transporta pieturvietu, vaļēju nojumju, taksofonu kabīņu – un citu mazizmēra un pagaidu būvju projektēšanu.

4. Publiskās ēkas projektē saskaņā ar Būvniecības likumu, Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumiem Nr.112 “Vispārīgie būvnoteikumi” (turpmāk – Vispārīgie būvnoteikumi), citiem būvniecību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem, attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumu un apbūves noteikumiem, plānošanas un arhitektūras uzdevuma nosacījumiem, kā arī ievērojot projektēšanas uzdevumā noteiktās prasības. Publisko ēku un būvju funkcionālās grupas minētas šā būvnormatīva 1.pielikumā.

5. Ja publiskajā ēkā ir paredzētas citādas izmantošanas telpas (piemēram, dzīvojamās, ražošanas), tās projektē atbilstoši attiecīgā izmantošanas veida projektēšanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem.

6. Publisko ēku un būvju konstrukcijas projektē saskaņā ar robežstāvokļa metodi atbilstoši būvnormatīvu un piemērojamo standartu prasībām. Sabiedriski nozīmīgu publisko ēku un būvju nesošajām konstrukcijām nodrošina seismisko noturību atbilstoši standartam LVS EN 1998-1 : 2008 “8. Eirokodekss – Seismiski izturīgu konstrukciju projektēšana – 1.daļa: Vispārīgie noteikumi – Seismiskās iedarbes un noteikumi ēkām”.

7. Publiskās ēkas telpu skaitu un izmantošanas mērķi nosaka pasūtītājs saskaņā ar Vispārīgajiem būvnoteikumiem un šo būvnormatīvu.

8. Ja, projektējot publiskās telpas, atsevišķas ēkas daļas rekonstrukcijas vai renovācijas iecere un ar to saistītās funkcionālās pārmaiņas ietekmē visas ēkas ekspluatāciju un nepieciešams mainīt telpu plānojumu, ēkas inženiertehniskās apgādes tīklu shēmu vai ēkas ārējo veidolu (piemēram, mainās atsevišķu logu ailu dalījums, kas atšķiras no pārējiem ēkas fasādes elementiem), būvprojektu izstrādā, tajā izdara labojumus, saskaņo un apstiprina visai ēkai kopumā saskaņā ar Vispārīgajiem būvnoteikumiem.

9. Projektējot ēkas rekonstrukciju vai renovāciju, šajā būvnormatīvā noteikto publisko telpu minimālo platību drīkst samazināt ne vairāk kā par 5 %, bet telpu orientāciju pret debespusēm drīkst mainīt ne vairāk kā par 10 %.

2. Publisko ēku galvenie raksturlielumi

2.1. Stāvu skaits

10. Stāvu skaits publiskajā ēkā ir atkarīgs no zemesgabala apbūves intensitātes un apbūves augstuma ierobežojuma saskaņā ar attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumu un apbūves noteikumiem un detalizētāk tiek noteikts detālplānojumā (ja tas ir nepieciešams saskaņā ar normatīvajiem aktiem) vai plānošanas un arhitektūras uzdevumā.

11. Stāvu skaitā ieskaita visus virszemes stāvus, kā arī cokola, mansarda, jumta un tehnisko stāvu. Jumta stāvus, kuros netiek izvietotas telpas, kurās patstāvīgi atrodas cilvēki vai ir iekārtotas patstāvīgas darba vietas, kā arī neizbūvētus bēniņus stāvu skaitā neieskaita.

12. Ja publiskās ēkas daļām ir atšķirīgs stāvu skaits vai ēka izvietota mainīga reljefa zemesgabalā, stāvu skaitu nosaka atsevišķi katrai ēkas daļai un uzskaitē norāda lielāko stāvu skaitu.

2.2. Apbūves intensitāte un stāva platība

13. Apbūves intensitāti nosaka procentos (%) kā virszemes stāvu platības summas attiecību pret zemesgabala platību. Stāva platību nosaka kvadrātmetros (m^2) publiskās ēkas ārējā perimetra robežās.

2.3. Apbūves laukums

14. Publiskās ēkas apbūves laukumu nosaka kvadrātmetros (m^2) kā tāda laukuma projekciju cokola stāva līmenī, kuru ierobežo ēkas ārējais perimetrs, ieskaitot izvirzītās daļas. Apbūves laukumā ieskaita laukumu zem ēkas un ēkas daļām, kuras izvietotas uz kolonnām, caurbrauktuviem laukumus zem ēkām, kā arī laukumus zem lieveņiem, terasēm un ārējām kāpnēm.

2.4. Būvtilpums

15. Publiskās ēkas būvtilpumu nosaka kubikmetros (m^3), summējot ēkas virszemes daļas un pazemes daļas tilpumu starp norobežojošo konstrukciju ārējām virsmām. Būvtilpumā neieskaita gaisa telpu zem ēkas vai ēkas daļas, kas būvēta uz kolonnām, kā arī caurbrauktuviem tilpumu, lieveņu, terašu un ārējo atklāto kāpņu tilpumu un arhitektūras detaļu un konstrukciju elementu izvirzījumu apjomus.

2.5. Kopējā platība

16. Publiskās ēkas kopējo platību nosaka kvadrātmetros (m^2), summējot visu telpu platību ēkas stāvos starp sienu iekšējām virsmām, tai skaitā pagrabstāvā un mansarda stāvā. Kopējā platībā neieskaita bēniņu (arī tehnisko bēniņu), tehniskās pagrīdes, ārtelpu un ārējo atklāto kāpņu platību. Kāpņu telpas vai tās daļas platību ieskaita tā stāva platībā, no kura kāpnes ved augšup.

17. Publiskajā ēkā iebūvēto citādas izmantošanas telpu (piemēram, dzīvojamo, ražošanas telpu) platību (arī pagrabstāvā un mansarda stāvā) aprēķina atbilstoši attiecīgā izmantošanas veida projektēšanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem.

2.6. Telpas platība

18. Telpas platību aprēķina kvadrātmetros (m^2), nosakot izmērus starp apdarinātu sienu virsmām grīdas līmenī (bez grīdlīstēm). Telpas platībā ieskaita tajā iebūvēto skapju platību. Telpas platībā neieskaita telpas daļu zem iekšējo kāpņu laidieniem un zem slīpām konstrukcijām, ja attiecīgās telpas daļas augstums no grīdas līdz konstrukcijas apakšējai virsmai ir mazāks par 1,8 m, kā arī laukumus, ko aizņem stacionāras apkures krāsnis.

2.7. Ārtelpu platība

19. Publiskās ēkas ārtelpu – balkonu, lodžiju, lieveņu un terašu – platību nosaka kvadrātmetros (m^2) kā laukumu, ko ierobežo norobežojošo konstrukciju iekšējās virsmas.

3. Projektēšanas pamatprasības

3.1. Zemesgabals (apbūves gabals)

20. Publiskās ēkas būvprojektā nepieciešams zemesgabala (apbūves gabala) plānojums, kurā norādīti pievedceļi, transportlīdzekļu stāvvietas un zemesgabala brīvās teritorijas labiekārtojums atbilstoši pašvaldību teritoriju plānošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem.

3.2. Stāvi

21. Ugunsdrošības nodalījuma maksimāli pieļaujamo platību publiskajās ēkās projektē atbilstoši ugunsdrošību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.

22. Publiskas telpas minimālais augstums no grīdas līdz griestiem ir 3 m (rekonstrukcijas vai renovācijas projektā – ne mazāks par 2,5 m), izņemot telpas, kurām šajā būvnormatīvā noteiktas citas prasības.

23. Pagraba minimālais augstums no grīdas līmeņa līdz griestiem ir ne mazāks par 2,1 m.

24. Stāvā, kas atrodas zem vai virs publiskām telpām, kā arī publiskās ēkas pagrabā un cokola stāvā nedrīkst atrasties noliktavas vai ražošanas telpas, kas paredzētas sprādzienbīstamu vielu un materiālu uzglabāšanai vai darbībai ar tiem.

3.3. Telpu apgaismojums

25. Publiskajām telpām paredz dabisko apgaismojumu caur logiem ārsienās vai virsgaismas logiem jumta pārsegumā, kā arī mākslīgo apgaismojumu atbilstoši attiecīgajām higiēnas prasībām. Dabisko apgaismojumu var neparedzēt tualetēs, higiēnas telpās un dušas telpās, kā arī citās cilvēku īslaicīgas uzturēšanās telpās, kur tas nav nepieciešams atbilstoši telpas izmantošanas veidam un projektēšanas uzdevuma nosacījumiem.

26. Telpas logu orientāciju pret debespusēm projektē atbilstoši šā būvnormatīva 2.pielikumam.

3.4. Telpu akustika un trokšņu izolācija

27. Lai nodrošinātu atbilstošus telpu akustiskos parametrus un izvēlētos piemērotus apdares materiālus, projektējot zāles un telpas, kas paredzētas publiskiem pasākumiem, veic akustisko aprēķinu atbilstoši normatīviem aktiem par būvakustiku.

28. Skaņas izolācijas parametrus, kā arī pieļaujamo trokšņa līmeni nosaka atbilstoši higiēnas prasības un trokšņu līmeni regulējošajiem normatīvajiem aktiem.

29. Kāpnes, evakuācijas ceļus un izejas, kā arī eskalatorus un slidošās virsmas, projektē atbilstoši ugunsdrošību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.

30. Kāpņu telpu projektē kā atsevišķu ugunsdrošības nodalījumu atbilstoši ugunsdrošību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.

31. Pakāpienu skaits vienā kāpņu laidā nedrīkst būt mazāks par trim un lielāks par 18, un vienā kāpņu laidā nedrīkst būt dažāda augstuma pakāpieni.

32. Attālumu starp kāpņu laidiem un brīvam attālumam starp kāpņu margām pieņem ne mazāku par 100 mm. Ja to nevar nodrošināt, ierīko sauso ugunsdzēsības stāvvadu ($d = 80 \text{ mm}$) ar ugunsdzēsības krāniem un savienojuma galviņām ($d = 77 \text{ mm}$) katra stāva līmenī.
33. Starpstāvu kāpņu laukumus projektē bez līmeņa laužumiem, to garumu (dziļumu) pieņem ne mazāku par ēkā nepieciešamo platāko izeju, bet platumu – ne mazāku par kāpņu telpas platumu atbilstoši ugunsdrošību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.
34. Kāpņu starplaukuma (podesta) garumu projektē ne mazāku par 1,2 m, bet platumu – ne mazāku par kāpņu laida platumu.
35. Iekšējo kāpņu laidu platums nedrīkst būt mazāks par evakuācijai paredzēto izeju (durvju) un ailu platumu. Kāpņu laidu platumu pieņem saskaņā ar ugunsdrošību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.
36. Pakāpiena augstums evakuācijas ceļos ir no 12 līdz 18 cm. Pakāpiena platuma un divu augstumu summai jābūt no 60 līdz 63 cm.
37. Ar margām vai citām norobežojošām konstrukcijām, kas nav zemākas par 0,9 m, aprīko:
- 37.1. atklātas telpas daļas, kur grīdas līmeņu starpība vertikālajā projekcijā ir lielāka par 0,45 m;
- 37.2. ārējās un iekšējās kāpnes un pandusus, ja tie savieno telpas, kuru grīdas līmeņu starpība vertikālajā projekcijā ir lielāka par 0,45 m.
38. Kāpņu slīpums evakuācijas ceļos ir ne lielāks par 1:2, izņemot sporta būvju tribīnes, kur kāpņu slīpums var būt ne lielāks par 1:1,6.
39. Ārējās uzbrauktuves kāpums gājēju ceļos nedrīkst pārsniegt 1:8 (13 %), bet ceļos, ko izmanto riteņkrēslu lietotāji, – 1:12 (8 %).
40. Minimālais pandusa (uzbrauktuves) platums riteņkrēslu lietotājiem ir 1,2 m.
41. Iekštelpu pandusa kāpums nedrīkst pārsniegt 1:6 (17 %), bet ceļos, ko izmanto riteņkrēslu lietotāji, – 1:12 (8 %), viesnīcu un sanatoriju numuros – 1:20 (5 %).
42. Pāreju konstrukciju ugunsizturība starp publiskajām ēkām nedrīkst būt zemāka par pamatēku konstrukciju ugunsizturību.
43. Atkarībā no publiskās ēkas ugunsnoturības pakāpes otra evakuācijas izeja no ēkas (izņemot skolas, internātskolas un iestādes bērniem ar fiziskās un garīgās attīstības traucējumiem, U3 ugunsnoturības pakāpes pirmsskolas izglītības iestādes, sociālās aprūpes iestādes, medicīniskās un sociālās rehabilitācijas iestādes, kā arī stacionārās ārstniecības iestādes) var būt ārējās kāpnes, kuru slīpums pirmsskolas izglītības iestāžu ēkās nepārsniedz 45° , bet pārējās ēkās – 60° . Rekonstruējot vai renovējot publisko ēku, esošo ārējo kāpņu slīpums pieļaujams līdz 75° . Kāpņu platums ir ne mazāks par 0,8 m, pakāpiena platums – ne mazāks par 0,2 m.
44. Ja piekļūšana ārējām atklātām kāpnēm paredzama no savietotā jumta (arī no nestaigājama jumta) vai ārējās atklātās galerijas, nesošo konstrukciju ugunsizturība ir ne mazāka par EI 30, un tās projektē no degtnespējīgiem materiāliem. Jumta segumu un siltumizolāciju paredz no degtnespējīgajiem materiāliem gan zem evakuācijas ceļa, gan 4 m attālumā uz abām pusēm.
45. Vienas iekšējās kāpnes no pirmā stāva vestibila U1 un U2 ugunsnoturības pakāpes publiskajās ēkās var būt vaļējas līdz devītajam stāvam, ja attiecīgā kāpņu telpa ir atdalīta no blakus esošajiem gaitenīiem (koridoriem) un